

Aan de gemeenteraad

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

Ruimtelijke Ontwikkeling /
F. Niessen

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

Voortgang project Zonneweide
Achtereind

VERZONDEN 20 JUNI 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Eind 2021 heeft uw raad ingestemd met de Regionale Energiestrategie (RES). Daarin is voor het zuidoostelijk deel van de gemeente Waalre een zoekgebied voor grootschalige energie opwek (een zonneweide) opgenomen. Op vrijwel hetzelfde moment heeft u dit besluit ook ruimtelijk verankerd middels het vaststellen van de visie 'Ontwikkelperspectief Buitengebied Aalst' en de gemeentebrede Omgevingsvisie Waalre. Middels deze raadsinformatiebrief willen wij u een update geven over de voortgang van dit dossier.

Achtergrond en kaders

In de RES én Omgevingsvisie is voor het zuidelijk deel van het Achtereind in Waalre een zoekgebied (circa 45 hectare) voor een zonneweide benoemd. Voor dit zoekgebied heeft u als gemeenteraad reeds allerlei kaders vastgesteld (overzicht in bijlage 1). De belangrijkste kaders hierbij zijn dat:

- De zonneweide coöperatief ontwikkeld wordt, waarbij ook mensen met een smalle beurs kunnen deelnemen;
- De zonneweide er slechts tijdelijk ligt (maximaal 20 jaar, tenzij de businesscase aantoonbaar is, dan maximaal 25 jaar);
- Niet het gehele zoekgebied door een zonneweide ingevuld wordt. Maar hoeveel en welk deel wel is niet aangegeven;
- Na afloop van de zonneweide exploitatieperiode de gronden omgevormd worden naar natuur;
- In de tussenliggende periode sprake is van een groene zonneweide waarbij mogelijkheden van dubbelgebruik zoveel als mogelijk worden benut;
- De gemeenteraad bindend adviesrecht heeft over dit dossier.

Uw besluiten zijn niet onopgemerkt gebleven in de markt. Voor zover ons bekend voeren op dit moment een 5-tal zonnepark-ontwikkelaars gesprekken met grondeigenaren in het gebied. Allen willen zij graag ontwikkelen maar zijn ze in afwachting van meer duidelijkheid van de gemeente over het te doorlopen proces en daarbij geldende voorwaarden. Immers, het beleidskader coöperatief ontwikkelen schrijft voor dat slechts medewerking wordt verleend aan één initiatiefplan (dit kan één ontwikkelende partij zijn of een aantal partijen die samenwerken). En welk initiatiefplan wordt het dan? Ook vragen zij zich af welk deel nu mag worden ontwikkeld en hoe groot de zonneweide mag worden.

Voorgestelde aanpak

Bij het ontwikkelen van een aanpak hebben we eerst gekeken naar hoe andere gemeenten reeds gerealiseerde zonnepark-projecten hebben aangepakt. Ook hebben wij bij hen geïnformeerd naar hun ervaringen. In gemeenten waarbij sprake is van relatief grote zoekgebieden wordt veel gewerkt met een zogenaamde openbare uitnodiging/aanbesteding. In een dergelijke procedure wordt vooraf door de gemeente een selectieleidraad opgesteld. In deze leidraad zijn alle inhoudelijke zaken helder omschreven waar een zonnepark-ontwikkelaar aan moet voldoen. Maar ook beschrijft de leidraad de (aanbestedings)procedure en hoe de toetsing en beoordeling van initiatiefplannen eruit zien. De gemeente heeft inmiddels een gespecialiseerd bureau ingehuurd om de selectieleidraad voor het Achtereind op te stellen. Na goedkeuring van de selectieleidraad door uw raad (voorzien in het 4^e kwartaal) wordt deze gepubliceerd waarna zonnepark-ontwikkelaars initiatiefplannen kunnen indienen. Vervolgens toetsen en beoordelen we de binnengekomen plannen.

Duidelijk is dat nog niet alles bekend is voor de verdere uitwerking van het project. Idee is bijvoorbeeld om voor het coöperatief ontwikkelen enige creativiteit bij de markt te laten en niet alles voor te schrijven in de selectieleidraad. Wel denken we aan het opnemen van denkrichtingen, zoals bijvoorbeeld het 'Op Rozen model'.

Landschappelijke inpassing

Uit de reeds vastgelegde kaders is verder op te maken dat landschappelijke inpassing een belangrijk thema is. Zo belangrijk zelfs dat wij vinden dat we dat niet alleen aan de markt (zonnepark-ontwikkelaars) kunnen overlaten. Om die reden hebben wij een landschapsarchitect ingeschakeld. Samen met inwoners en stakeholders van het gebied wordt in juni gestart met een concreet ontwerp over hoe het gebied er over maximaal 25 jaar met natuur uit komt te zien. Dit zal tegelijkertijd met de selectieleidraad ter besluitvorming aan u worden voorgelegd.

Met dit natuurontwerp als eindpunt worden ook diverse schetsen gemaakt waarbij het percentage zonnepanelen versus groene invulling van het gebied varieert. Dit om tot de beste keuze te komen. Idee is om in de selectieleidraad op het gebied van natuur op te nemen dat hoe meer een initiatiefplan qua natuur/landschap/groene invulling lijkt op het natuurontwerp hoe meer punten de zonnepark-ontwikkelaar hierop kan scoren. Op die manier verwachten we dat het beste plan voor het gebied boven komt drijven.

Indien u als toehoorder een of meerdere 'landschapssessies' met inwoners en stakeholders wilt bijwonen bent u uiteraard van harte welkom. Data worden verspreid via de griffie.

Netwerkaansluiting

Het energienet in Nederland is overbelast op een moment dat de vraag naar energie alleen maar toeneemt. Omdat uitbreiding van het energienet een behoorlijke tijd in beslag neemt noopt dit netbeheerders tot onconventionele maatregelen. De verwachting is dat de komende jaren in toenemende mate wachttijden zullen ontstaan voor aansluitingen. Landelijk is men bezig met het opstellen van criteria om te bepalen in welke volgorde wordt aangesloten. Dit kan gevolgen hebben voor de te realiseren zonneweide aan het Achtereind.

Tegelijkertijd zijn we nu al bezig om te bezien of de zonneweide ook gerealiseerd kan worden zonder aansluiting op het net. Technisch moet het mogelijk zijn de zonneweide niet aan te sluiten op het energienet maar op een grootgebruiker van elektriciteit. Uit een analyse is gebleken dat er twee van zulke elektriciteitsgrootgebruikers in de omgeving van Waalre liggen. Met vertegenwoordigers van deze partijen zijn reeds oriënterende gesprekken gevoerd.

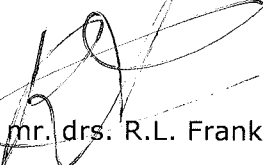
Procedure en planning

Uiteindelijk zal met de zonnepark-ontwikkelaar die de concessie/aanbesteding wint een vergunningprocedure worden doorlopen. De provinciale regels schrijven voor dat het hier moet gaan om een tijdelijke omgevingsvergunningprocedure. De verwachting is dat deze procedure in het 2^e kwartaal van 2024 wordt opgestart. Aanleg van de zonneweide is voorzien in 2025, mede afhankelijk van de mogelijkheden en onmogelijkheden rondom het hiervoor benodigde energienetwerk (via de netbeheerder of anderszins).

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer

Bijlagen

Bijlage 1; Overzicht bekende kaders zonneweide Achtereind